

Model voor provinciale subsidieregelingen 'Grondverwerving Natuurnetwerk Nederland'

Gedeputeerde Staten van ...,

Gelet op [*grondslag voor bevoegdheid Gedeputeerde Staten*]

Overwegende dat ...;

Besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

Asv: Algemene subsidieverordening [naam provincie];

beheertype: natuur- of landschapsbeheertype;

DAEB Kaderregeling: EU-kaderregeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst (PbEU 2012, C 8);

marktwaarde: de waarde van de grond vastgesteld door middel van een onafhankelijke taxatie, gebaseerd op algemeen aanvaarde marktindicaties en taxatiecriteria;

natuur- of landschapsbeheertype: beheertype genoemd in bijlage 2 of bijlage 1 van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer [...], als beschreven in de Index Natuur en Landschap, te raadplegen via de website www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap;

natuurbeheerplan: plan als bedoeld in artikel [...] van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer [naam provincie], zoals geldend op het moment van de subsidieaanvraag;

natuurterrein: binnen de provincie gelegen gronden met als hoofdfunctie natuur die in het natuurbeheerplan is aangeduid, alsmede grond waarvoor reeds een subsidie is verleend op grond van deze regeling dan wel op grond van artikel 15 van de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap;

NNN: Natuurnetwerk Nederland, zijnde een samenhangend netwerk van natuurgebieden van nationaal en internationaal belang als opgenomen en begrensd in de provinciale omgevingsverordeningen;

verwerving: verkrijging van het recht van eigendom door middel van koop of ruil;

waardevermindering: verschil tussen enerzijds de marktwaarde van de grond [of het gebouw] bij verwerving en anderzijds de marktwaarde van de grond [of het gebouw] na omzetting in natuurterrein, gebaseerd op een onafhankelijke taxatie.

Artikel 2 Doelgroep

Subsidie op grond van deze regeling kan worden aangevraagd door een ieder die duurzaam natuurbeheer verricht dan wel kan verrichten.

Artikel 3 Subsidievorm

Gedeputeerde Staten verstrekken op grond van deze regeling projectsubsidies in de vorm van een geldbedrag.

Artikel 4 Subsidiabele activiteiten

Subsidie wordt verstrekt voor projecten gericht op het realiseren van natuur door middel van:

- a. het verwerven van grond;
- b. het pachtvrij of erfpachtvrij maken van grond;
- c. [optioneel] het verwerven van de eigendom van grond in combinatie met het voor die grondverwerving noodzakelijke verwerven van op die grond gevestigde gebouwen.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Subsidie wordt geweigerd indien:

- a. reeds voor indiening van de aanvraag begonnen is met de uitvoering van het project;
- b. het project betrekking heeft op grond waarvan reeds duurzaam geborgd is dat deze als natuur in stand wordt gehouden;
- c. het project de uitvoering betreft van wettelijke taken, regelingen of verplichtingen die uit convenanten voortvloeien;
- d. [optioneel] de aangevraagde subsidie minder bedraagt dan € [...];
- e. ten aanzien van de subsidieaanvrager een bevel tot terugvordering uitstaat krachtens een eerder bevel van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard;
- f. de subsidieontvanger een onderneming in moeilijkheden is als bedoeld in punt 20 van de Richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (Pb EU 2014 C49).

Artikel 6 Subsidievereisten

1. Om voor subsidie in aanmerking te komen, wordt voldaan aan de volgende vereisten:
 - a. de subsidieaanvrager verricht blijkens haar statutaire doelstellingen duurzaam natuurbeheer dan wel maakt voldoende aannemelijk duurzaam natuurbeheer te kunnen verrichten overeenkomstig het Natuurbeheerplan;
 - b. het project heeft betrekking op grond:
 - 1°. die deel uitmaakt van in de provincie [...] gelegen NNN en in het Natuurbeheerplan is aangeduid als te realiseren natuur; of
 - 2°. die op grond van een ecologische onderbouwing aantoonbaar geschikt is om op voorzienbare termijn toe te voegen aan het NNN;
 - c. aan het project ligt een projectplan ten grondslag waarin in ieder geval is opgenomen:
 - 1°. op welke wijze wordt voldaan aan de vereisten in dit artikel;
 - 2°. een kadastrale omschrijving van de grond en een kaart met topografische ondergrond met een schaal van ten hoogste 1:10.000, met daarop de ligging van de grond;
 - 3°. een inrichtingsschets voor de te verwerven of pachtvrij te maken grond, waaruit tenminste het beoogde beheertype en de oppervlakte van de te realiseren natuur blijkt;
 - 4°. een onderbouwing van de kosten.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4, onder b, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
 - a. de subsidieaanvrager is eigenaar van de grond waarop de pacht of erfpacht is gevestigd;

- b. de pacht of erfpacht was reeds gevestigd op de grond op het moment dat de subsidieaanvrager het recht op eigendom van de grond verkreeg, [optioneel:] dan wel was reeds gevestigd voor 1990;
 - c. de beëindiging van de pacht of erfpacht is noodzakelijk om natuurbeheer overeenkomstig het beheertype als aangegeven in het Natuurbeheerplan, mogelijk te maken;
3. [optioneel] Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4, onder c, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
- a. het project betreft minimaal [...] hectare grond;
 - b. de grond en de gebouwen maken deel uit van een aaneengesloten gebied.

Artikel 7 Subsidiabele kosten

Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking:

- a. de waardevermindering van de grond;
- b. kosten voor het vrijmaken van het terrein van pacht of erfpacht tegen een reële vergoeding, blijkend uit een taxatie door een onafhankelijke taxateur;
- c. de waardevermindering van de gebouwen;
- d. veilingkosten;
- e. overdrachtsbelasting voor zover geen kwijtschelding of vermindering wordt verleend;
- f. kosten voor bodemonderzoek;
- g. kadasterkosten;
- h. notariskosten;
- i. taxatiekosten;
- j. bemiddelingskosten;
- k. [optioneel:] kosten voor de aanvraag tot wijziging van een bestemmingsplan;
- l. kosten voor de afkoop van landinrichtingsrente, voorzover niet meegenomen in de waardevermindering als bedoeld onder a;
- m. kosten van het opstellen van een controleverklaring door een accountant, indien deze noodzakelijk is voor de verantwoording, bedoeld in artikel 16.

Artikel 8 Niet subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 7 komen de volgende kosten niet voor subsidie in aanmerking:

- a. compensabele of verrekenbare btw;
- b. kosten waarvoor reeds eerder een subsidie of een bijdrage is verstrekt.

Artikel 9 Vereisten aanvraag

- 1. [optioneel] Subsidieaanvragen worden ingediend van [datum] tot en met [datum] met gebruikmaking van een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgesteld aanvraagformulier.
- 2. Onverminderd het eerste lid, worden subsidieaanvragen ingediend:
 - a. uiterlijk op de dag voor het passeren van de leveringsakte, voor projecten als bedoeld in artikel 4, onder a en c;
 - b. uiterlijk op de dag voor de beëindiging van de pachtovereenkomst, voor projecten als bedoeld in artikel 4, onder b.

Artikel 10 Subsidieplafond

[Sommige provincies hebben in regeling zelf plafond en openstelling opgenomen, andere nemen daarvoor een afzonderlijk plafondbesluit]

Gedeputeerde Staten stellen het subsidieplafond voor de periode, genoemd in artikel 9, eerste lid, vast op:

- a. € [...] voor projecten als bedoeld in artikel 4, onder a;
- b. € [...] voor projecten als bedoeld in artikel 4, onder b;
- c. [optioneel:] € [...] voor projecten als bedoeld in artikel 4, onder c;

[In geval van separaat vast te stellen subsidieplafond en openstellingsperiode:]

1. Gedeputeerde staten stellen jaarlijks een subsidieplafond of deelplafonds vast voor het verlenen van subsidies op de in een vastgestelde periode ontvangen aanvragen.
2. Gedeputeerde staten publiceren de plafonds, bedoeld in het eerste lid in het Provinciaal blad.

Artikel 11 Subsidiehoogte

1. De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 4, onder a, bedraagt 100% van de subsidiabele kosten, bedoeld in artikel 7, onder a en d tot en met m;
2. De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 4, onder b, bedraagt 100% van de subsidiabele kosten, bedoeld in artikel 7, onder b en g tot en met m;
3. [optioneel:]De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 4, onder c, bedraagt:
 - a. 100% van de subsidiabele kosten, bedoeld in artikel 7, onder a en d tot en met m;
 - b. 50% van de subsidiabele kosten, bedoeld in artikel 7, onder c, tot een maximum van
 - 1° € [...]indien de te verwerven grond [...] hectare of meer bedraagt;
 - 2° € [...]per hectare, indien de te verwerven grond [...]tot [...]hectare bedraagt.
4. Subsidies als bedoeld in de voorgaande leden, worden zoveel lager verstrekt als noodzakelijk om betaling boven de werkelijke kosten of de maximaal toelaatbare vergoeding op grond van Europese regels of deze regeling te voorkomen.

Artikel 12 Verdelingswijze

1. Subsidie wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen.
2. Indien een subsidieaanvraag nog niet volledig is, geldt voor het bepalen van de onderlinge rangschikking voor de verdeling van de subsidie de dag waarop de subsidieaanvraag volledig is als datum van binnenkomst.
3. Dreigt het subsidieplafond op enige dag te worden overschreden, dan vindt rangschikking van de op die dag binnengekomen volledige subsidieaanvragen plaats door middel van loting, in aanwezigheid van een notaris en ten minste twee onafhankelijke waarnemers.
4. De trekking wordt schriftelijk vastgelegd door de notaris, waarbij de aanvragen van hoog naar laag worden gerangschikt in volgorde van trekking.

5. De subsidie wordt overeenkomstig de rangschikking verdeeld over opeenvolgende aanvragen die volledig gehonoreerd kunnen worden.

Artikel 13 Externe adviescommissie [optioneel]

Gedeputeerde Staten leggen aanvragen voor subsidie voor advies over [...] voor aan een door hen in te stellen adviescommissie als bedoeld in artikel 82 van de Provinciewet.

Artikel 14 Verplichtingen van de subsidieontvanger

1. De subsidieontvanger:
 - a. verwerft de grond dan wel beëindigt de pacht of erfpacht binnen [...] weken na subsidieverlening;
 - b. werkt samen met de beheerders van omliggende natuurterreinen om tot een samenhangend beheer te komen;
 - c. [optioneel] dient bij het bevoegd gezag een aanvraag in tot wijziging van de bestemming inhoudende dat de grond enkel als natuur mag worden gebruikt;
 - d. stelt Gedeputeerde Staten in kennis van het voornemen de grond te vervreemden, in erfpacht uit te geven of daarop zakelijke rechten te vestigen;
 - e. houdt gedurende 10 jaar na subsidieverlening alle gegevens inzake de subsidieverstrekking beschikbaar;
 - f. houdt een administratie bij van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onder b, van de Awb en overlegt deze desgevraagd aan Gedeputeerde Staten;
 - g. laat eventuele opbrengsten van economische activiteiten van het project ten goede komen aan het project.
2. Indien het wegens onvoorziene omstandigheden niet mogelijk is om binnen de in het eerste lid, onder a tot en met d, gestelde termijn de vermelde verplichtingen na te komen, kan de subsidieontvanger uiterlijk de dag voor het verstrijken van die termijn schriftelijk een verzoek indienen bij Gedeputeerde Staten tot verlenging van die termijn met maximaal [...] jaar.
3. Onverminderd het eerste lid, sluit de subsidieontvanger binnen [...] weken na subsidieverlening met Gedeputeerde Staten een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Awb, waarin is opgenomen:
 - a. de verplichting van de eigenaar om voor onbepaalde tijd de ontwikkeling dan wel instandhouding van het op grond van het Natuurbeheerplan te realiseren beheertype te dulden;
 - b. de verplichting van de eigenaar de betreffende grond na inrichting niet te gebruiken of te doen gebruiken als landbouwgrond en datgene na te laten wat de ontwikkeling en instandhouding van het op grond van het Natuurbeheerplan te realiseren beheertype in gevaar brengt of verstoort;
 - c. dat de verplichtingen, bedoeld onder a en b, zullen overgaan op degenen die het terrein onder bijzondere of algemene titel zullen verkrijgen en dat mede gebonden zullen zijn degene die van de rechthebbende een recht op gebruik van het goed zullen krijgen;
 - d. dat de verplichtingen, bedoeld onder a en b, als kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 BW, zullen worden

ingeschreven in de openbare registers en binnen welke termijn deze inschrijving dient plaats te vinden.

Artikel 15 Bevoorschotting en betaling

1. Gedeputeerde Staten verstrekken een voorschot van [...] % op het verleende subsidiebedrag.
2. Het voorschot, bedoeld in het eerste lid, wordt betaald [...]

Artikel 16 Subsidievaststelling en verantwoording

1. Gedeputeerde Staten stellen subsidies ingevolge de DAEB-kaderregeling vast op basis van prestaties en gerealiseerde kosten.
2. De subsidieontvanger toont bij de aanvraag tot subsidievaststelling aan dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan door middel van de volgende bewijsstukken:
 - a. een afschrift van de notariële akte betreffende de kwalitatieve verplichting, bedoeld in artikel 14, derde lid en de inschrijving daarvan in de openbare registers;
 - b. indien sprake is van economische activiteiten, een overzicht van de wijze waarop de opbrengsten, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onder g, ten goede zijn gekomen aan het project.
 - c. [optioneel] een afschrift van de aanvraag tot wijziging van de bestemming, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onder c.
3. Onverminderd het eerste lid, overlegt de subsidieontvanger van een subsidie:
 - a. als bedoeld in artikel 4, onder a: een afschrift van de leveringsakte van de grond en de inschrijving daarvan in de openbare registers;
 - b. als bedoeld in artikel 4, onder b: een afschrift van de overeenkomst tot beëindiging van de pachtovereenkomst of een afschrift van de uitspraak van de pachtkamer tot ontbinding van de pachtovereenkomst als bedoeld in artikel 7:377 Burgerlijk Wetboek;
 - c. als bedoeld in artikel 4, onder c: een afschrift van de leveringsakte van de grond en de gebouwen en de inschrijving daarvan in de openbare registers.
4. Onverminderd de voorgaande leden, overlegt de subsidieontvanger bij subsidies van € [50.000/125.000] en hoger een controleverklaring als bedoeld in [algemene subsidieverordening]

Artikel 17 Intrekking

Subsidieregeling ... wordt ingetrokken.

Artikel 18 Overgangsrecht

1. Op subsidieaanvragen als bedoeld in de Subsidieregeling [oude regeling], die zijn ingediend voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling en waarop nog niet onherroepelijk is beslist, blijft [(paragraaf .../artikel ... van) de Subsidieregeling ...], zoals [die/dat] luidde de dag voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling, van toepassing.
2. Op subsidies als bedoeld in de Subsidieregeling [oude regeling], die zijn verleend of vastgesteld voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling, blijft

[paragraaf/artikel ... van) de Subsidieregeling [oude regeling] zoals [die/dat] luidde de dag voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling, van toepassing.

Artikel 19 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 20 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling grondverwerving Natuurnetwerk Nederland.

[plaats, datum]

Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter,

de secretaris,

...

...

Toelichting behorende bij de Subsidieregeling grondverwerving voor Natuurnetwerk Nederland

I Algemeen

Deze regeling wijzigt/vervangt de subsidieregeling grondverwerving EHS. Het model voor deze nieuwe / gewijzigde regeling is door de gezamenlijke provincies voorgelegd aan de Commissie en goedgekeurd voor een periode van [...] jaar (tot en met 31 december ...).

Doel is door het stimuleren van grondverwerving een bijdrage te leveren aan het realiseren van natuur binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In het door de provincie vastgestelde natuurbeheerplan is aangegeven welk beheertype op de gronden binnen het NNN gerealiseerd kunnen worden.

II Artikelsgewijs

Artikel 2

De doelgroep van deze regeling is ruim: een ieder kan een subsidie aanvragen. Zowel natuurbeheerorganisaties, Staatsbosbeheer, particuliere grondbezitters als agrariërs of agrarische collectieven kunnen een aanvraag indienen. Voorwaarde is dat zij duurzaam natuurbeheer kunnen verrichten (zie artikel 6, eerste lid, onder a).

Artikel 5 Weigeringsgronden

Onder a

Projecten die reeds zijn uitgevoerd voordat de aanvraag werd ingediend, worden geweigerd. Het stimulerend effect (dat op grond van de staatssteunregels vereist is) ontbreekt in dat geval. Eventuele voorbereidingen die nodig zijn om tot verwerving of afkoop van pachtrechten te kunnen overgaan, zijn echter wel toegestaan (bijv. het voeren van onderhandelingen, het sluiten van een koopovereenkomst met financieel voorbehoud, enz.). Ook artikel 9 komt aan deze eis tegemoet: de subsidieaanvraag moet worden ingediend vóór het passeren van de leveringsakte (in het geval van grondverwerving) dan wel vóór het beëindigen van de pachtovereenkomst.

Onder b

Subsidie wordt niet verstrekt voor de verwerving of het pachtvrij maken van grond die al natuur is. Of dit het geval is kan blijken uit de bestemming van de natuur al dan niet in combinatie met wat er in de praktijk voor beheer wordt gevoerd op die grond. Indien reeds een kwalitatieve verplichting is opgelegd waarin de eigenaar wordt verplicht tot natuurbeheer, dan is voldoende geborgd dat de grond als natuur in stand wordt gehouden.

Onder c

Grondverwerving waartoe de subsidieaanvrager reeds uit anderen hoofde verplicht is, komt niet voor subsidie in aanmerking. In dat geval zou immers het stimulerend effect

van de subsidie ontbreken, omdat de aanvrager de grond ook zonder subsidie reeds moet verwerven. Zo zal grond die is verworven in het kader van een ruimtelijke compensatie voor een ingreep in het NNN, niet voor subsidie in aanmerking komen.

Artikel 6 Subsidievereisten

Eerste lid, onder a

De wijze waarop een subsidieaanvrager kan aantonen dat hij duurzaam natuurbeheer kan verrichten, is in beginsel vrij. **[optioneel:]** Indien de aanvrager niet beschikt over een certificaat SNL, zal in elk geval moeten worden aangetoond dat meerjarig beheer mogelijk is (gezien tijd, middelen, expertise die ter beschikking staan). Daarnaast kan aan de hand van de werkzaamheden die op dat moment al worden verricht (in het kader van het Subsiestelsel Natuur en Landschap dan wel uit anderen hoofde) worden aangetoond dat de aanvrager in staat is tot duurzaam natuurbeheer. Ook kan de subsidieaanvrager dit aannemelijk maken door te verklaren dat hij voornemens is zich aan te sluiten bij een collectief en hij redelijkerwijs ook kan voldoen aan het Programma van Eisen voor een certificaat.

Eerste lid, onderdeel b, onder 2°

In beginsel is de regeling opgesteld voor nog te realiseren natuur die reeds op grond van het natuurbeheerplan als zodanig is aangewezen. In sommige gevallen zal het echter ook wenselijk zijn bepaalde grond te subsidiëren zodat deze kan worden opgenomen in het natuurnetwerk. Voor deze gronden geldt echter aanvullend als vereiste dat dit ecologisch onderbouwd moet worden. Dit houdt in dat bijvoorbeeld aangetoond moet worden dat het natuurbeheertype aansluit op het natuurbeheer van aangrenzende binnen het NNN gelegen percelen, dat het landschappelijk inpasbaar is en dat het past in de leefgebiedenbenadering.

Indien subsidie verstrekt wordt, zal de grond alsnog worden opgenomen in het NNN.

Tweede lid, onder b

De subsidie om pacht af te kopen staat alleen open voor eigenaren die niet zelf hun gronden hebben verpacht, maar deze in verpachte staat in eigendom hebben verkregen. Een uitzondering geldt voor pacht die is gevestigd vóór 1990. Voor die tijd was het NNN nog niet vastgelegd en konden eigenaren dus niet weten welke gronden als te realiseren natuur zouden worden aangemerkt. Met het landelijke Natuurbeleidsplan 1990 werd dit vastgelegd.

Tweede lid, onder c

Om voor subsidie voor het pachtvrij of erfpachtvrij maken van grond in aanmerking te komen, moet de beëindiging van de pacht of erfpacht noodzakelijk zijn om het natuurbeheer mogelijk te maken.

Artikel 7 Subsidiabele kosten

Onder d

De kadasterkosten die worden gesubsidieerd betreffen zowel de inschrijving van de leveringsakte bij overdracht, de inschrijving van de kwalitatieve verplichting in het register als eventuele kosten die gepaard gaan met het beëindigen van erfpacht.

Onder f

De notariskosten omvatten onder andere de kosten voor het opstellen van een leveringsakte voor de overdracht van de grond en voor het opstellen van een notariële akte voor het vestigen van de kwalitatieve verplichting.

Artikel 14

Naast de verplichtingen die in artikel 14 zijn opgesomd, zijn er nog enkele verplichtingen die rechtstreeks uit de [algemene subsidieverordening] voortvloeien. Zo dient de subsidieontvanger [...]

Eerste lid, onder c

De subsidieontvanger is verplicht een aanvraag tot wijziging van het bestemmingsplan (of omgevingsplan onder de Omgevingswet) in te dienen. Op deze wijze wordt geborgd dat de grond ook daadwerkelijk de functie natuur krijgt.

Derde lid

Op grond van het derde lid wordt de subsidieontvanger ertoe verplicht een kwalitatieve verplichting te vestigen op de verworven grond. Daartoe wordt binnen [...] weken na de subsidieverlening een uitvoeringsovereenkomst gesloten waarin de kwalitatieve verplichting is opgenomen inclusief de verplichting om deze verplichting binnen een bepaalde termijn in te schrijven in de registers.

Artikel 16 Verantwoording

Eerste lid

Deze bepaling maakt duidelijk dat anders dan gebruikelijk is, de definitieve vaststelling van de subsidie steeds zal plaatsvinden op basis van werkelijke kosten. Reden dat op dit punt wordt afgeweken van de [Algemene subsidieverordening], is dat de Europese staatssteunregels dit voorschrijven.

Gedeputeerde Staten van [provincie],

de voorzitter,

de secretaris,

...

...